

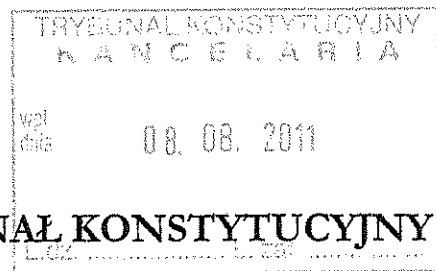

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 5 sierpnia 2011 r.

DL-P-I-070-14/11

dot. sygn. akt P 9/11

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W wykonaniu zarządzenia Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 lutego 2011r., sygn. akt P 9/11, w przedmiocie wezwania Ministra Sprawiedliwości jako uczestnika postępowania do przedstawienia stanowiska w sprawie dotyczącej pytania prawnego Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 31 grudnia 2010 r., sygn. II Kp 195/10, w przedmiocie zgodności § 6 ust. 1 i § 111 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 r. *w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowania tych czynności* (Dz. U. Nr 15, poz. 142) z art. 31 ust. 1 i 3 oraz art. 41 ust. 1 i 2 Konstytucji RP oraz z art. 5 ust. 1a -1c i art. 5 ust. 4 *Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności* z dnia 4 listopada 1950r. (Dz. U. 1993 r., Nr 61, poz. 284)

- na podstawie art. 33, art. 38 pkt 2 i art. 27 pkt 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 1 *ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym* (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z późn. zm.),

**wnoszę o umorzenie postępowania wobec niedopuszczalności
wydania orzeczenia.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 193 *Konstytucji RP* oraz art. 3 *ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym* (Dz. U., Nr 102, poz. 643, z późn. zm.) każdy sąd może przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem.

W niniejszej sprawie nie został zrealizowany wymóg formalny, w postaci wykazania przez Sąd Rejonowy w Lesznie istnienia ścisłego związku (zależności) między odpowiedzią Trybunału Konstytucyjnego na pytanie prawne, a rozstrzygnięciem sprawy toczącej się przed tym sądem. W sytuacji zaś, gdy nie została spełniona przesłanka funkcjonalna pytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego, zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 39 ust. 1 pkt 1 *ustawy o Trybunale Konstytucyjnym*, skutkująca koniecznością umorzenia postępowania z uwagi na niedopuszczalność wydania wyroku

Pytanie prawne, zgodnie z art. 32 *ustawy o Trybunale Konstytucyjnym*, musi wykazać relewantność zagadnienia objętego jego treścią, a więc wykazać, w jakim zakresie odpowiedź na nie może mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Przedmiotem pytania prawnego (przesłanka przedmiotowa) musi być przepis, którego zgodność (względnie niezgodność) z określonym wzorcem kontroli wpływa na treść rozstrzygnięcia przez sąd konkretnej sprawy (wyrok TK z 12 marca 2002 r., sygn. P 9/01, OTK ZU nr 2/A/2002, poz. 14). Przesłanką funkcjonalną pytania prawnego jest więc jego relewancja, co oznacza ścisły związek z toczącym się postępowaniem w indywidualnej sprawie. Między odpowiedzią na pytanie a rozstrzygnięciem toczącej się przed sądem sprawy, musi istnieć zależność, i to sąd kierując pytanie prawne do Trybunału Konstytucyjnego, wykazuje ową zależność

(postanowienia: z 29 marca 2000 r., sygn. P 13/99, OTK ZU nr 2/2000, poz. 68; z 10 października 2000 r., sygn. P 10/00, OTK ZU nr 6/2000, poz. 195; z 27 kwietnia 2004 r., sygn. P 16/03, OTK ZU nr 4/A/2004, poz. 36; z 15 maja 2007 r., sygn. P 13/06, OTK ZU nr 6/A/2007, poz. 57 oraz wyrok z 30 maja 2005 r., sygn. P 7/04, OTK ZU nr 5/A/2005, poz. 53).

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał w swoich dotychczasowych orzeczeniach, że nie jest jego zadaniem pomoc organom sądowym w merytorycznej ocenie sprawy zawisłej przed sądem powszechnym, a tym samym Trybunał Konstytucyjny nie może rozstrzygać wątpliwości prawnych związanych ze sprawowaniem przez sądy wymiaru sprawiedliwości (zob. K. Kolasiński, *Zaskarżalność ustaw w drodze pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego*, „Państwo i Prawo” 2001r., Nr 9, s. 25). Poza jego kognicją znajduje się także precyzowanie przepisów prawa przez wybór wiążącej je wykładni.

Trybunał Konstytucyjny podkreślał, że nie zajmuje się również kontrolą interpretacji przepisów w praktyce sądowej, chyba że wystąpi problem związany ze stosowaniem prawa, które w praktyce przyjęło formy patologiczne, odbiegające od treści i znaczenia przyznanego mu przez prawodawcę. Wystąpienie z pytaniem prawnym nie może zatem dążyć do uzyskania wiążącej wykładni danego przepisu przez Trybunał Konstytucyjny (postanowienie z 27 kwietnia 2004 r., sygn. P 16/03, postanowienie z 12 lutego 2008 r. sygn. akt P 62/07).

Sąd, który ma wątpliwość co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, powinien w pierwszej kolejności we własnym zakresie zmierzać do jej wyjaśnienia, musi przy tym uwzględniać zasadę niesprzeczności systemu prawnego oraz zasadę nadrzędności Konstytucji. Normom powinien nadawać takie znaczenie, aby nie były sprzeczne z Konstytucją i najlepiej realizowały normy konstytucyjne (wyrok z 28 kwietnia 1999 r., sygn. K. 3/99, OTK ZU nr 4/1999, poz. 73). Sądy, na podstawie art. 8 Konstytucji, mogą bezpośrednio stosować ustawę zasadniczą. Powinny zatem dokonywać wykładni ustaw w zgodzie z Konstytucją (postanowienie z 29 listopada 2001 r., sygn. P 8/01; postanowienie z 27 kwietnia 2004 r., sygn. P 16/03; postanowienie z 30 maja 2005 r., sygn. P 14/04, OTK ZU nr 5/A/2005, poz. 60).

Dopiero gdy te zabiegi zakończą się niepowodzeniem, powstaje możliwość przedstawienia Trybunałowi Konstytucyjnemu pytania prawnego.

Treść postanowienia z dnia 31 grudnia 2010 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Lesznie w sprawie sygn. II Kp 195/10, wskazuje, iż pytanie prawne powstało na kanwie rozpoznania zażalenia na postanowienie Prokuratury Rejonowej w W z sierpnia 2010 r., o odmowie wszczęcia śledztwa, w sprawie mającego mieć miejsce w L w okresie od grudnia 2009 r. do kwietnia 2010 r. niedopełnienia obowiązków lub przekroczenia uprawnień przez Dyrektora Aresztu Śledczego w L w toku wykonywania tymczasowego aresztowania, polegającego na wykonywaniu tymczasowego aresztowania wobec osoby chorej psychicznie oraz zaniechaniu niezwłocznego jej zwolnienia, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 189 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Postanowienie to zostało zaskarżone. W uzasadnieniu zażalenia podniesiono kwestię odstępu czasowego między datą wydania postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania (15 kwietnia 2010 r.) a datą faktycznego opuszczenia Aresztu Śledczego w L przez osadzoną (19 kwietnia 2010 r.), co zdaniem skarżącego wyczerpało znamiona bezpodstawnego pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy w Lesznie rozpoznając zażalenie powziął wątpliwość, czy § 6 ust. 1 i § 111 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 r. *w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowania tych czynności* jest zgodny z art. 31 ust.1 i 3 i art. 41 ust 1 i 2 *Konstytucji RP* oraz z art. 5 ust. 1a-1c i art. 5 ust. 4 *Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności* (Dz. U. z 1993r., Nr 61, poz. 284, z późn. zm.).

Jednocześnie Sąd Rejonowy stwierdził, że odpowiedź na powyższe wątpliwości ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy „(...) albowiem wpływa bezpośrednio na konieczność ustalenia, czy w świetle tak obowiązujących przepisów § 6 ust. 1 i §

111 ust. 4 można mówić o niedopełnieniu obowiązków i przekroczeniu uprawnień przez Dyrektora Aresztu Śledczego w L..., czy ewentualnie inny organ procesowy jest odpowiedzialny za to, że pokrzywdzona (...) była przez cztery dni pozbawiona wolności pomimo tego, że istniała już decyzja pozwalająca pokrzywdzonej na opuszczenie aresztu, a nie została doreczona w sposób umożliwiający bezzwłoczne opuszczenie aresztu.”.

Z dalszej części uzasadnienia pytania prawnego wynika, że wystąpienie Sądu Rejonowego w Lesznie bynajmniej nie wiąże się z koniecznością zastosowania przez Sąd w rozpoznawanej sprawie o sygn. akt II Kp 195/10 przepisów § 6 ust. 1 i § 111 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 r., w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowania tych czynności, które to przepisy zdaniem Sądu są niekonstytucyjne.

Kierujący pytanie prawne Sąd sam zauważył, że ewentualne stwierdzenie niekonstytucyjności wskazanych przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości i tak nie będzie mogło stanowić podstawy do postawienia zarzutu komukolwiek, bowiem w datach podejmowanych decyzji, tj. w dniu 15 kwietnia 2010 r. oraz w dniu 19 kwietnia 2010 r. obowiązujące przepisy rozporządzenia, choć zdaniem Sądu sprzeczne z *Konstytucją RP* i *Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności*, były wiążące dla organów, które w ramach swoich kompetencji były zobowiązane je stosować. W uzasadnieniu pytania prawnego przytoczone zostało także orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 16.04.2004 r. I CK 291/03, (opubl. OSNC 2005/4/71), z którego jednoznacznie wynika, że sąd nie może odmówić zastosowania obowiązującego przepisu ustawy uznając go za niezgodny z *Konstytucją*.

Zatem pytanie prawne, które skierował do Trybunału Konstytucyjnego Sąd Rejonowy w Lesznie, w swej istocie zmierza do uzyskania potwierdzenia negatywnej oceny tego Sądu wobec konkretnych regulacji prawnych normujących problematykę czynności administracyjnych związanych

z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz dokumentowaniem tych czynności.

Podsumowując, należy wskazać, iż brak zaistnienia w niniejszej sprawie przesłanek warunkujących dopuszczalność skierowania pytania prawnego stanowi negatywną przesłankę postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, uzasadniająca jego umorzenie.

Niezależnie od powyżej przedstawionego wniosku i wspierających go okoliczności zasadne jest jednak merytoryczne ustosunkowanie się Ministra Sprawiedliwości do zagadnień objętych pytaniem prawnym Sądu Rejonowego w Lesznie.

Wykonywanie orzeczeń w postępowaniu karnym, w tym dotyczących środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności, reguluje Kodeks karny wykonawczy. Z art. 211 § 3 k.k.w. wynika wprost, że tymczasowo aresztowanego zwalnia się w dniu, w którym upływa termin zastosowania tymczasowego aresztowania. Oczywiście jest, że określenie ustawowe „w dniu w którym upływa termin zastosowania tymczasowego aresztowania”, obejmuje również sytuacje wydania postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania. Postanowienie to jest natychmiast wykonalne.

Kwestie administracyjne związane z przyjmowaniem tymczasowo aresztowanych, wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz zwalnianiem tymczasowo aresztowanych normują szczegółowo dwa rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, wydane w oparciu o delegację ustawową zawartą w art. 249 k.k.w.

Na podstawie art. 249 § 1 k.k.w. zostało wydane rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. *w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania* (Dz. U. Nr 152, poz. 1494), zaś na

podstawie art. 249 § 3 pkt 7 k.k.w. zostało wydane rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 r. *w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawienie wolności oraz dokumentowania tych czynności* (Dz. U. Nr 15, poz. 142).

Pierwsze ze wskazanych rozporządzeń nie zawiera szczegółowych regulacji w zakresie dokumentacji dotyczącej zwalniania osoby tymczasowo aresztowanej. Warto jednak podkreślić, że z § 48 ust. 1-2 wskazanego rozporządzenia wynika, że jeżeli zwolnienie tymczasowo aresztowanego nastąpiło w trakcie dokonywania czynności procesowych poza terenem aresztu śledczego, czynności związanych ze zwolnieniem dokonuje się po otrzymaniu dokumentów skutkujących zwolnieniem. Osoba zwolniona w tym trybie powinna zgłosić się bezpośrednio po zwolnieniu do aresztu, w celu dokonania czynności związanych ze zwolnieniem, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia zwolnienia.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 r. *w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawienie wolności oraz dokumentowania tych czynności* w § 4 ust. 1 i 3 określa wymogi formalne odpisu orzeczenia podlegającego wykonaniu a wydanego przez sąd lub prokuratora. Z § 6 ust. 1-3 cyt. *rozporządzenia* wynika, że nie podlega wykonaniu rozstrzygnięcie skutkujące pozbawienie wolności, wydanie poza teren jednostki penitencjarnej lub zwolnienie osadzonego, zawarte w dokumencie doręczonym za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz - poza wypadkami wymienionymi w rozporządzeniu - za pośrednictwem telefaksu. Rozporządzenie przewiduje, że w sytuacji gdy jednostka penitencjarna i właściwy organ mają siedzibę w tej samej miejscowości, dokumenty dotyczące powyżej wskazanych kwestii nie mogą być przesłane za pośrednictwem telefaksu. Wyjątek natomiast stanowi dokument przesłany za pośrednictwem poczty elektronicznej,

który jest podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu oraz znakowany czasem.

Z § 111 ust. 1-3 wskazanego rozporządzenia wynika, że zwolnienie tymczasowo aresztowanego ze sprawy następuje na skutek upływu terminu stosowania tymczasowego aresztowania (...) jak również po otrzymaniu odpisu postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania wydanego przez organ dysponujący lub sąd właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania lub wniosku w przedmiocie dalszego jego stosowania - wraz z nakazem zwolnienia. Kolejne zapisy wskazanego paragrafu przewidują, że zwolnienie tymczasowo aresztowanego ze sprawy następuje w dniu upływu terminu stosowania tymczasowego aresztowania albo w dniu wpływu wskazanych powyżej dokumentów, chyba że określono w nich inny dzień zwolnienia.

Zgodnie z art. 128 § 1 k.p.k., orzeczenia i zarządzenia doręcza się w uwierzytelnionych odpisach, jeżeli ustawa nakazuje ich doręczenie. Przepis ten określa zatem jednoznacznie postać, w jakiej doręczać należy decyzje procesowe. Przyjmuje się, że mają to być uwierzytelnione odpisy, przekazane w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z ich treścią osobom postronnym.

Z przytoczonych powyżej przepisów jednoznacznie wynika ciążący na organach procesowych obowiązek – niezależnie czy jest to sąd czy prokurator – spowodowania, by wydanie postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania oraz doręczenie odpisu postanowienia aresztowi śledczemu nastąpiło tego samego dnia. W żadnym z przepisów nie ma zawartego wymogu czy zastrzeżenia, że jedynym skutecznym i obowiązkowym sposobem doręczania do aresztu śledczego orzeczeń w przedmiocie uchylenia tymczasowego aresztowania jest doręczanie ich za pośrednictwem poczty. Jednoznaczny zapis art. 211 § 3 k.k.w. w zestawieniu z treścią § 6 oraz § 111 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowania tych czynności, prowadzi do wniosku, że odpis orzeczenia należy doręczyć administracji jednostki penitencjarnej w dowolny sposób, byleby to nastąpiło tego samego dnia.

Z § 111 ust. 1-3 wskazanego rozporządzenia wynika, że zaden z przepisów nie przesądza o tym, w jaki sposób owo doręczenie odpisu powinno zostać zrealizowane. Pośrednictwo poczty nie jest zatem ani jedyną możliwą, ani jedyną dopuszczalną formą doręczenia odpisu postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania do aresztu śledczego. Dopuszczalne i skuteczne jest przesłanie dokumentu za pośrednictwem poczty elektronicznej, z tym że wymagane jest, by dokument taki był podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu oraz znakowany czasem. Bez wątplenia natomiast odpis orzeczenia o uchyleniu tymczasowego aresztowania powinien zostać dostarczony do administracji aresztu śledczego w takim terminie, by możliwe i realne było zwolnienie osoby tego samego dnia w którym przestała istnieć podstawa dalszego pozbawienia wolności. Zwolnienie takiej osoby w innym – późniejszym – dniu, w sytuacji, gdy brak innej podstawy pozbawienia wolności, stanowi pozbawienie wolności bez podstawy prawnej.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. *Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek prokuratury* (Dz. U. Nr 49, poz. 296) w § 197 nakłada na prokuratora obowiązek niezwłocznego przekazania odpisu postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania wraz z nakazem zwolnienia do administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego, w którym tymczasowo aresztowany przebywa.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. *Regulamin urzędowania sądów powszechnych* (Dz. U. Nr 38, poz. 249, z późn. zm.) w Rozdziale 4 dotyczącym doręczeń w § 68 do § 70 przy wyborze sposobu

doręczania przesyłek sądowych nakłada na prezesa sądu obowiązek uwzględnienia kosztów i skuteczności doręczeń. Doręczenia przesyłek sądowych mogą być realizowane przez pocztę i innych operatorów uprawnionych do prowadzenia działalności w zakresie usług pocztowych na podstawie ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. - *Prawo pocztowe* (Dz. U. Nr 130, poz. 1188, z późn. zm.). Przepisy rozporządzenia przewidują również, jako alternatywne, równorzędne rozwiązanie polegające na doręczeniu przez : sądową służbę doręczeniową - w przypadku jej utworzenia, albo przez pracownika sądowego, policję sądową bądź komornika, gdy w konkretnych okolicznościach taki sposób doręczenia jest efektywniejszy. W przypadkach przewidzianych w ustawie doręczeń dokonuje się drogą elektroniczną. Prezes sądu może zarządzić bezpośrednio doręczanie pism sądowych miejscowym instytucjom oraz bezpośrednio odbieranie pism kierowanych przez miejscowe instytucje do sądu.

Reasumując, uchylenie tymczasowego aresztowania musi prowadzić do niezwłocznego zwolnienia oskarżonego (podejrzanego), chyba że jest on pozbawiony wolności na podstawie innej decyzji procesowej wydanej w tej lub innej sprawie.

W sytuacji, gdy do uchylenia tymczasowego aresztowania dochodzi na etapie postępowania przygotowawczego a organem wydającym orzeczenie jest prokurator, z § 197 *Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek prokuratury* wynika obowiązek prokuratora niezwłocznego przekazania, w dowolny sposób, odpisu postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania wraz z nakazem zwolnienia do administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego, w którym tymczasowo aresztowany przebywa.

Gdy organem uchylającym tymczasowe aresztowanie jest sąd, z § 314 ust. 2 w zw. z ust. 1 *Regulaminu urzędowania sądów powszechnych* wynika jednoznacznie, że z chwilą uchylenia tymczasowego aresztowania prezes sądu, przewodniczący wydziału lub upoważniony sędzia przekazuje bezzwłocznie

tele faksem lub telefonicznie informację o treści postanowienia i zarządza niezwłoczne doręczenie odpisu postanowienia administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego.

Faktyczne pozbawienie wolności w momencie, gdy podstawa prawna wykonywanego wobec takiej osoby środka zapobiegawczego wygasła, prowadzi zarówno do naruszenia konstytucyjnie gwarantowanego prawa do wolności, jak również naruszenia art. 5 ust. 1 *Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności*.

Poruszanej problematyki dotyczą także orzeczenia Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu wydane w sprawach przeciwko Polsce.

W sprawie *Ladent p. Polsce* (skarga nr 11036/03 – wyrok z dnia 18 marca 2008r.) oraz w sprawie *Gębura p. Polsce* (skarga nr 63131/00 – wyrok z dnia 6 marca 2007r.) Trybunał stwierdził, że niekiedy opóźnienie w wykonaniu postanowienia o zwolnieniu aresztanta jest zrozumiałe i często nieuchronne w świetle praktycznych aspektów funkcjonowania sądów. Jednakże władze krajowe muszą dążyć do ich ograniczenia do minimum. Trybunał podkreślił, że formalizm administracyjny związany ze zwolnieniem nie może usprawiedliwiać zwłoki przekraczającej kilka godzin oraz że nadrzędne znaczenie prawa do wolności nakłada na władze obowiązek usuwania przynależnych państwu mankamentów organizacyjnych, które mogą zaowocować nieuzasadnionym pozbawieniem wolności.

W sprawie *Ladent p. Polsce* Trybunał orzekał w stanie faktycznym zbliżonym do stanu faktycznego opisanego w uzasadnieniu postanowienia Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 31 grudnia 2010 roku w przedmiocie wystąpienia z pytaniem prawnym.

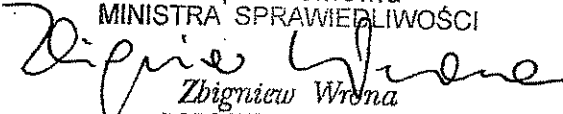
Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia nakazał zwolnić skarżącego w dniu 10 stycznia 2003 r. Areszt Śledczy w Międzyrzeczu odmówił wykonania nakazu zwolnienia w oparciu o kopie dokumentów nadesłane faksem przez sąd i zażądał przedstawienia oryginalnych dokumentów. W dniu 10 stycznia 2003 r. zarządzono

nadanie odpowiednich dokumentów pocztą kurierską. Skarżący został zwolniony 13 stycznia 2003 r., a więc w trzy dni po tym jak sąd rejonowy zadecydował o jego zwolnieniu.

W powyższych okolicznościach Trybunał stwierdził, że sformalizowane czynności administracyjne związane ze zwolnieniem skarżącego mogły i powinny być wykonane prędzej oraz zauważył, że formalizm czynności administracyjnych związanych ze zwolnieniem skarżącego nie został ograniczony do minimum, zgodnie z linią orzecniczą Trybunału, i w rezultacie uznał, że doszło do naruszenia artykułu 5 ust. 1 Konwencji.

Przestrzeganie prawa jednostki wymaga więc takiego zorganizowania obiegu dokumentów, by umożliwić faktyczne zwolnienie osoby przebywającej w warunkach izolacji w tym samym dniu, maksymalnie w kilka godzin po wydaniu decyzji o uchyleniu tymczasowego aresztowania.

Zdaniem Ministra Sprawiedliwości obowiązujące przepisy umożliwiają faktyczne doręczanie dokumentów do jednostek penitencjarnych w tym samym dniu, w którym uchylono tymczasowe aresztowanie, a poruszonego w pytaniu prawnym Sądu Rejonowego w Lesznie zagadnienia nie należy rozpatrywać pod względem zgodności właściwych przepisów z Konstytucją RP i umowami międzynarodowymi, ale jedynie w kontekście prawidłowej praktyki postępowania organów procesowych, na których ciąży (zgodnie z omawianymi przepisami) obowiązek niezwłocznego dostarczenia do jednostki penitencjarnej stosownej dokumentacji.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Zbigniew Wrona
PODSEKRETARZ STANU